

نگاهی به سرشماری های نفوس و مسکن در ایران :

سرشماری عمومی نفوس و مسکن یکی از عمده ترین راه های شناخت کشورها برای برنامه ریزی، نظارت، کنترل و ارزیابی خدمات و فعالیت های ملی و منطقه ای می باشد. سابقه شمارش جمعیت که اصطلاحاً سرشماری نفوس خوانده می شود از دیر باز مورد توجه کشورهای جهان بوده است و همواره دولت ها کوشیده اند از این طریق، تعداد جمعیت کشور و برخی از ویژگی های عمده ی مربوط به آن را جمع آوری کنند .

امروزه در اغلب کشورها سرشماری نفوس به فاصله ۵ یا ۱۰ سال یکبار به مرحله ی اجرا درمی آید در ایران سرشماری در سالهای ۱۳۳۵، ۱۳۴۵، ۱۳۵۵، ۱۳۶۵، ۱۳۷۵ و ۱۳۸۵ شمسی مطابق روش های علمی و متناسب با زمان، هر ۱۰ سال یکبار طبق قانون انجام شده است. در عملیات سرشماری بتدریج از تکنیک ها و روش های علمی ویژه ای استفاده شده است و بسیاری از کارشناسان در این زمینه تجربیات گران بهایی را کسب کرده اند. شایان ذکر است قبل از اجرای سرشماری به روش نوین، در سال ۱۳۱۸ شمسی، سرشماری یک روزه در ۳۶ شهر کشور به عمل آمد، ولی این تلاش بنا به دلایلی ناتمام ماند.

در حال حاضر باتوجه به اینکه کشور در مرحله گذار از جامعه کمتر توسعه یافته به جامعه توسعه یافته می باشد ؛ و از انجائیکه این رهگذر باتغییرات وسیع اجتماعی؛ اقتصادی و فرهنگی روبه رشد می باشد بنابراین هر قدر که بتوان اطلاعات و آمار بهنگام تری درمورد جمعیت کشور بدست آورد ؛ برنامه ریزی ها و سیاستگذاری ها از دقت و اعتبار بیشتری برخوردار خواهد بود . لذا به همین منظور و براساس مصوبه شماره ۲۶۵۸۱/ت ۵۳۷۱۴۷ مورخ ۸۶/۲/۲۴ هیات محترم دولت انجام سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت.

حجم عملیات و فعالیت های لازم برای اجرای سرشماری بقدری وسیع و گسترده است که باید چند سال قبل از اجرای سرشماری برای هدایت و برنامه ریزی عملیات مربوط به آن اقدامات و فعالیت های منظمی آغاز گردد. بدین منظور در مرکز آمار ایران از اواخر سال ۱۳۸۷ فعالیت های مقدماتی صورت گرفت و در نیمه اول همین سال ستاد سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ به منظور سیاستگزاری، برنامه ریزی، هماهنگی، نظارت و هدایت فعالیت های مربوط به سرشماری در این مرکز تشکیل شد.

این ستاد برای انجام فعالیت های سرشماری، گروه های کاری مختلف را شامل می شود. علاوه بر این گروه ها، به منظور هماهنگی بیشتر و تسهیل در اخذ تصمیمات ستاد، گروه هماهنگی و تلفیق زیر نظر ستاد سرشماری کشور تشکیل و انجام وظیفه می کند.

ریاست ستاد سرشماری کشور بر عهده رییس مرکز آمار ایران است و قائم مقام ستاد سرشماری، معاون طرح های آماری مرکز آمار ایران می باشد. ستاد سرشماری کشور می کوشد از تجارب و تخصص های کارکنان سایر سازمان های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و بخش خصوصی نیز در اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ کشور که از این پس به اختصار سرشماری نامیده می شود، بهره گیرد.

امید است به یاری خداوند متعال و همکاری تمامی صاحب نظران، مرکز آمار ایران بتواند با موفقیت از عهده انجام

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ برآید.

دبیر خانه ستاد سرشماری ۱۳۹۰

خرداد ماه ۱۳۸۸